

Paa Grænsen mellem Jura og Regnskabsvæsen.

Bemærkning til Jan Kobbernautags foranstaaende Indlæg.

Af Poul Hansen.

Det har glædet mig, at Docent *Jan Kobbernautag* er fremkommet med foranstaaende Kommentar til den af mig i nærværende Tidsskrift, Hefte 45/46 offentliggjorte Artikel »Betragtninger over Begrebet Regnskabsstilsøring«.

Som det fremgik af Artiklen, var det min Hensigt at søge Begrebet Regnskabsstilsøring belyst i det Omfang, det er muligt i en Tidsskriftsartikel, først og fremmest ud fra et regnskabssteoretisk Synspunkt, og herudover kun direkte i Relation til de foreliggende Lovgivningsbestemmelser; det har ikke været min Hensigt at belyse Begrebet ud fra et alment juridisk Synspunkt, hvilket jeg som Ikke-Jurist ikke vilde være i Stand til at gøre paa tilfredsstillende Maade.

At en selv kortfattet Redegørelse for Begrebet netop ud fra dette Synspunkt er af største Betydning, viser Docent Kobbernautags meget interessante Indlæg, der paa en for interesserede Læsere udmærket Maade supplerer de af mig fremsatte regnskabsmæssige Betragtninger.

Desværre er det en gammelkendt Sag, at Jurister og Regnskabsfolk altid har svært ved at forstaa hinanden helt og fuldt. Jeg har i min Fremstilling defineret Begrebet Regnskabsstilsøring saaledes (S. 93): »Ved Regnskabsstilsøring forstaaes, at et Regnskab ved Valg af Poster, Tekst eller Gruppering giver et uklart, maaske direkte vildledende Billede af de økonomiske Forhold, Regnskabet skal udtrykke, uden i øvrigt at være talmæssigt forkert«, og jeg har allerede i Indledningen nævnt (S. 87), at Vurderingsfejl falder udenfor Begrebet Regnskabsstilsøring, saaledes som jeg har defineret det.

At de to Begreber »urigtigt« og »vildledende« ikke afføder forskellige Retsvirkninger, er ikke i Modstrid med, at disse Begreber set fra et regnskabsmæssigt Synspunkt er forskelligartede.

Alligevel omhandler de i Docent *Jan Kobbernautags* Indlæg citerede Domme dels »urigtige« Regnskaber (talmæssigt forkerte Regnskaber)

dels Vurderingsfejl. En enkelt Dom (U. f. R. 1929 — 183) omhandler ikke et Regnskab, men Fejl i Bogføringen.

Den Højesteretsdom (U. f. R. 1936 — 1033), som Docenten anfører som et særligt klart Eksempel paa, at de Forhold, jeg henfører til Regnskabstilsøring i regnskabsteoretisk men ikke i juridisk Forstand, netop er paadømt af Domstolene og fundet ulovlige, er i hvert Fald ikke et heldigt Eksempel herpaa. Efter Ugeskrift for Retsvæsen citeres af Præmisserne til denne Dom: »Der findes imidlertid at maatte gives Appellanterne (en Aktionærgruppe. P. H.) Medhold i, at Indstævnte (Aktieselskabets Bestyrelse. P. H.) i Forhold til Aktionærene (fremhævet af P. H.) har været pligtig ved Regnskabsaflæggelsen at give nærmere Oplysning end sket om Appellanternes Paastand om en nærmere Regnskabsaflæggelse (d. v. s. en nærmere angivet Specifikation af Driftsregnskabet og af Posten »Diverse Kreditorer«. P. H.) findes i sin Helhed at burde tages til Følge, uden at det bliver nødvendigt at undersøge, om den i alle Enkeltheder vilde være hjemlet bortset fra de foreliggende særlige Forhold« (fremhævet af P. H.).

Der var her bl. a. Tale om, at der fandtes Egenkapital opført sammen med Kreditorer og under Teksten »Diverse Kreditorer«. I dette ene Tilfælde er der altsaa virkelig Tale om Regnskabstilsøring. Men naar Regnskabet fandtes ulovligt og maatte omgøres, var Aarsagen, som det fremgaar af det ovenfor citerede, ikke denne Tilsøring i sig selv, men at Aktionærene ikke var oplyst om, at den hemmelige Reserve fandtes. Havde dette været Tilfældet, vilde Bestyrelsen næppe være blevet dømt til at ændre Regnskabet (se herom Kristian Sindballe: »Dansk Selskabsret III«, S. 222—223); men regnskabsteoretisk vilde der naturligvis stadig være Tale om Tilsøring.

Eksemplet bekræfter formentlig saaledes netop, at der kan være Forskel paa Retspraksis og Regnskabsteori; derimod har Docent Jan Kobbernagel naturligvis Ret i, at den teoretiske Jura og Regnskabsteorien bør være overensstemmende, ligesom Retspraksis naturligt maa bygge paa Regnskabspraktikeres Afgrænsning af Begrebet.

Endelig bemærkes, at medens ovennævnte Definition staar for min egen Regning, er de af Docent Jan Kobbernagel særligt kritiserede Definitioner af mig fremdraget til Diskussion fra Heinz Dankmeier: »Bilanzfälschung und Bilanzverschleierung«, Leipzig 1937, hvorfra (Bogens S. 89) saaledes »forsætlig« er citeret.

Det er desværre sjældent, at Jurister beskæftiger sig teoretisk med regnskabsmæssige Problemer. Dette er utvivlsomt et af de Tilfælde, der viser Betydningen af et Samarbejde under den Indtrængen i Juraens og Regnskabsvæsenets Grænseland, hvor saavel Juristen som Regnskabsmanden kun bevæger sig usikkert.